

Maskinentreprenörernas MEKO-rapportering Midsommarrapport 2020

Innehåll

Sammanfattande punkter	4
1. Tema underhåll	5
1.1 Underhållspanelen	5
2. Tema anläggning	8
2.1 Infrastrukturinvesteringar	9
2.1.1 Riket	9
2.1.2 Region 1 (nord).....	10
2.1.3 Region 2 (mitt/öst).....	10
2.1.4 Region 3 (väst).....	11
2.1.5 Region 4 (södra)	11
2.2 Nystartade projekt	12
2.3 Transportvolymerna.....	12
2.4 Bygglov vindkraftverk.....	13
2.5 Vindkraftverk under byggnation	13
2.6 Positiva och negativa drivkrafter/trender	14
3. Tema VA	15
3.1 Nyinvesteringar VA.....	16
3.2 Nystartade projekt	16
3.3 Positiva och negativa drivkrafter/trender	17
4. Tema gruvindustrin - Norrland	18
4.1 Ny- och ombyggnad inom malm- och gruvindustrin.....	18
4.2 Nystartade projekt	18
4.3 Råvaror	19
4.3.1 Järnmalm.....	19
4.3.2 Koppar, bly och zink	19
4.4 Positiva och negativa drivkrafter/trender	20
5. Tema rekrytering	21
5.1 Rekryteringsläget	21

Maskinentreprenörerna (ME) är landets ledande bransch- och arbetsgivarorganisation för 4 000 maskinentreprenörer. ME företräder och stödjer medlemmarna och arbetar för branschens utveckling. Vi verkar för fri företagsamhet och en sund marknadsekonomi och bevakar och påverkar branschens arbetsmarknadspolitiska frågor.

Maskinentreprenörerna
Box 1609, 111 86 Stockholm
Telefon: 08-762 70 65

Rapporten är framtagen under perioden maj - juni 2020.
Följande personer från NAVET Analytics har medverkat vid framtagning av MEKO-rapporten:

- Magnus Johansson
- Patrik Wikman
- Jens Linderoth
- Magnus Klein
- Jenny Ingelström

Från Maskinentreprenörerna har följande personer medverkat:

- Anders Robertsson, VD
- Micael Appelgren, Kommunikationschef

Sammanfattande punkter

- Den sammanvägda konfidensindikatorn, MEKO, visar i maj ett positivt stämningsläge, men det är emellertid den svagaste majsiffran sedan mätningen startade 2016. MEKO brukar dämpas under hösten och bedömningen är att läget i november faller tillbaka till 2018 års situation.
- Flera av de värden som ingår i MEKO visar en säsongsmässig uppgång i maj, men med en ökning som är svagare än vid tidigare mätningar i maj. Med hänsyn till ett relativt svagt utfall i maj är det många parametrar som kan komma att öka i november, vilket i så fall skulle gå emot tidigare mönster.
- Orderstocken föll tillbaka marginellt i maj jämfört med november, vilket går emot den vanliga säsongsvariationen med hänsyn till att orderstocken brukar stärkas i maj. Förväntningarna ger signaler om en oförändrad volym om sex månader.
- Den senaste rekryteringsmätningen visar att det svagare läget i konjunkturen främst har inverkat på svårigheten att rekrytera tjänstemän och ledningspersonal. 85 procent anser att det är svårt eller mycket svårt att rekrytera kollektivanställda, vilket är i stort sett oförändrat jämfört med luciarapporten 2019.
- Under 2019 påbörjades det närmare 49 000 lägenheter, vilket är knappt 4 000 färre än under 2018. Den kraftigt försämrade konjunkturen, stigande arbetslöshet och en allt mer pessimistisk syn på framtiden bland hushållen, väntas medverka till en nedgång inom samtliga regioner under 2020-2021.
- Hushållens förväntningar på ekonomin ligger på en rekordlåg nivå. En orolig börs, ökad arbetslöshet och en tendens till sjunkande värden på bostäder, inverkar negativt på hushållens vilja att investera i nya bostäder. Antalet beviljade bygglov indikerar ett fortsatt minskat bostadsbyggande under det kommande året.
- Efter minskade infrastrukturinvesteringar under 2017-2019 väntas en ökning under 2020-2021. Uppgången väntas ske på bred front men bli särskilt kraftig inom hamn och flygplats.
- Kraftigt ökad arbetslöshet ger minskat skatteunderlag, något som kan komma att inverka negativt på offentliga investeringar inom infrastruktur och VA.
- Kostnadstrycket väntas förbli lågt under överskådlig tid, vilket betyder att reporäntan kan komma att ligga kvar kring noll under flera år och att uppgången sedan blir försiktig.
- Kapacitetsutnyttjandet inom såväl gruv- och mineralutvinningsindustrin, som stål- och metallverk, har ökat kraftigt under årets första kvartal. Emellertid har sannolikt Coronapandemin inte hunnit få så stor inverkan på statistiken.

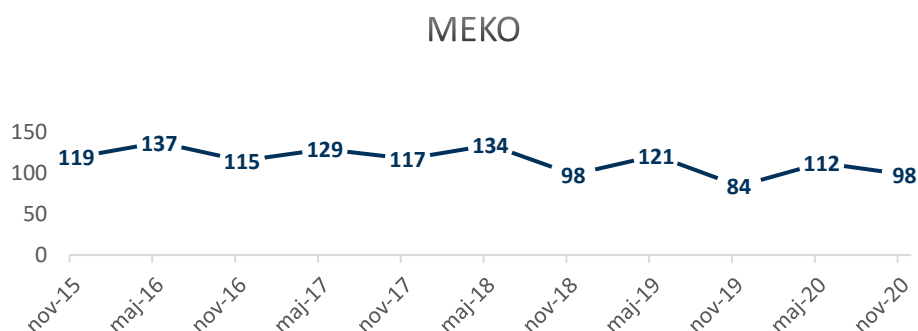
1. Tema underhåll

1.1 Underhållspanelen

Underhållspanelen består av 80 aktörer, som genom att svara på ett antal fasta frågor ger sin bild av företagets situation när det gäller marknad och försäljning. Svaren redovisas i konjunkturrapporten på två sätt. Dels ger de beräkningsunderlag för att ta fram den procentuella utvecklingen för sex olika delindikatorer i branschen. (se nedan 1.1.2-1.1.7), dels vägs positiva och negativa svar samman till Maskinentreprenörernas konfidensindikator, MEKO.

1.1.1 MEKO

Nov-16	maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
115	129	117	134	98	121	84	112	98

Notera att uträkningen av delparametrarna och MEKO görs på olika sätt och kan därför inte jämföras. Nedan beskrivs hur beräkningarna görs.

MEKO redovisar skillnaden mellan andelen som svarat positivt (öka) respektive negativt (minska) på sex olika delfrågor. I sammanställningen tas inte hänsyn till styrkan i absoluta tal, utan redovisningen blir istället kvalitativ. Den sammanlagda indikatorn ger en indikation på stämningläget i branschen. En siffra över 100 indikerar ett positivt stämningläge, under 100 ett negativt stämningläge.

Nedan redovisas de sex ingående parametrar som MEKO omfattar, men i absoluta tal. Den procentuella utvecklingen räknas om till ett index.

1.1.2 Arbetsvolym

maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
124,7	127,6	140,7	138,2	146,9	139,3	145,3	147,4

1.1.3 Orderstock

maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
123,4	121,9	129,6	127,3	134,7	128,2	127,5	127,3

1.1.4 Maskinstock (maskininvestering)

maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
115,4	118,2	123,4	127,0	129,1	128,5	129,5	129,5

1.1.5 Faktureringsläge

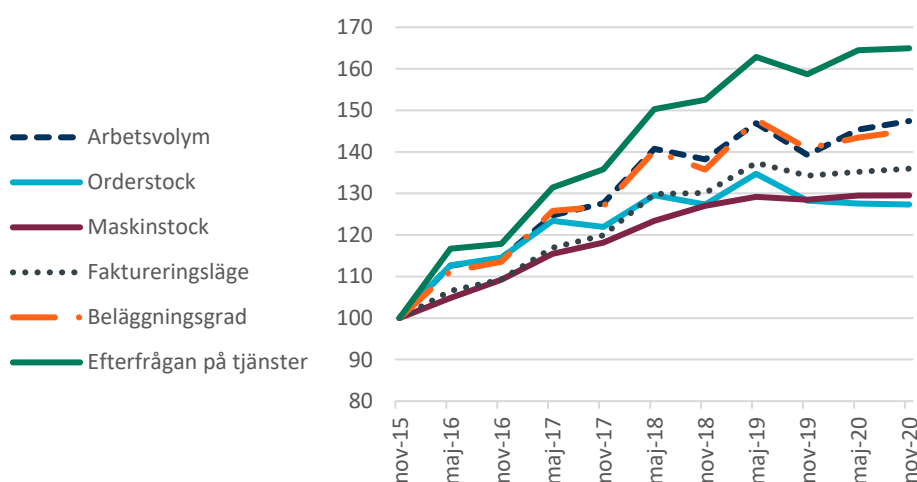
maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
116,9	120,0	129,9	130,1	137,4	134,2	135,2	136,0

1.1.6 Beläggningsgrad

maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
125,8	126,9	140,2	135,7	147,8	140,8	143,4	145,2

1.1.7 Efterfrågan på tjänster

maj-17	nov-17	maj-18	nov-18	maj-19	nov-19	maj-20	nov-20
131,4	135,8	150,3	152,5	162,9	158,7	164,4	164,9

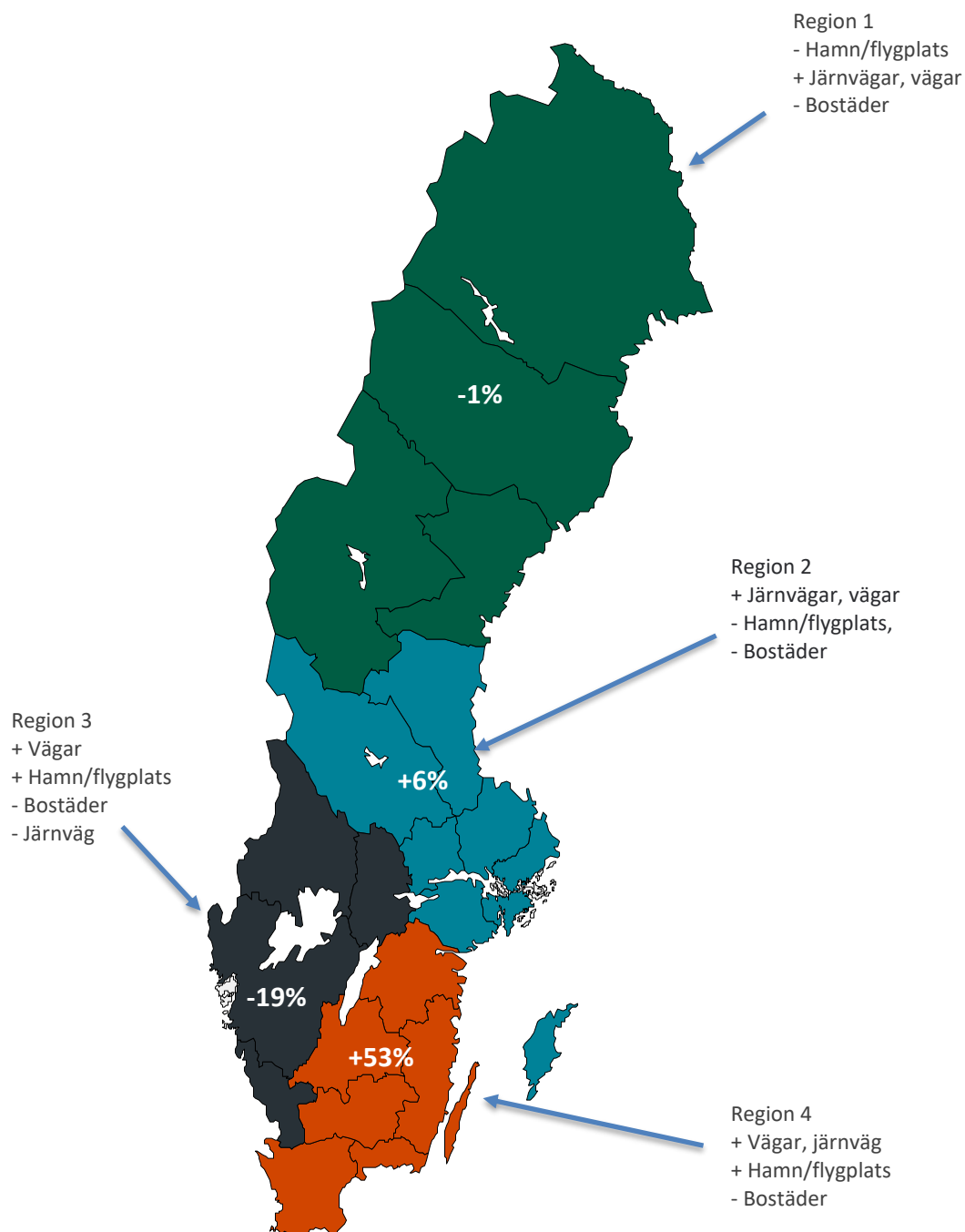
1.1.8 Kommentarer till utvecklingen

- Den sammanvägda konfidensindikatorn, MEKO, visar i maj ett positivt stämningläge, men det är emellertid den svagaste majsiffran sedan mätningen startade 2016. MEKO brukar dämpas under hösten och bedömningen är att läget i november faller tillbaka till 2018 års situation.
- Arbetsvolymen steg med 4 procent enligt den senaste mätningen. Utfallet blev positivare än vad som väntades i Luciarapporten. Prognosen för sex månader framöver indikerar en svag uppgång.
- Orderstocken föll tillbaka marginellt i maj jämfört med november, vilket går emot den vanliga säsongsvariationen med hänsyn till att orderstocken brukar stärkas i maj. Förväntningarna ger signaler om en oförändrad volym om sex månader.

- Maskininvesteringarna ökade något i maj i år jämfört med november 2019. Signalerna tyder på ett oförändrat läge om sex månader. Under flera år steg värdet, men sedan maj 2019 har utvecklingen planat ut.
- Likt i tidigare Midsommarrapporter redovisas en positiv utveckling när det gäller faktureringsläget. Ökningen var dock endast marginell och därmed avsevärt svagare jämfört med tidigare år. Förväntningarna på de kommande sex månaderna visar en viss förbättring, en utveckling som avviker från tidigare säsongsmonster.
- Beläggningsgraden ökade visserligen i maj, men jämfört med tidigare säsongsmonster var ökningen i år relativt svag. Värdet översteg emellertid den bedömning för maj som gjordes i förra mätningen i november. En viss ökning av beläggningen väntas i november.
- Även när det gäller efterfrågan på tjänster uppvisas samma mönster, med en uppgång enligt tidigare säsongsmonster, men en ökning som är svagare än vid tidigare mätningar i maj. Efterfrågan väntas ligga kvar på ungefär oförändrad nivå om sex månader.
- Det går att se vissa signaler på att rekryteringssituationen kan ha lättat något jämfört med mätningen för ett år sedan. Rekryteringen är visserligen ett stort problem, men andelen som anser det vara mycket svårt har minskat. Att klara av att rekrytera rätt kompetens bland tjänstemän anses mindre svårt jämfört med kollektivanställda eller ledningsfunktion.
- När det gällde att bedöma efterfrågan på entreprenadtjänster sex månader framöver, visade svaren från panelen att företagen i västra Sverige hade något ljusare marknadsförväntningar jämfört med företag från övriga delar av landet.

2. Tema anläggning

Infrastruktur och bostadsbyggande 2019 (Procentuell förändring jämfört med 2018)

2.1 Infrastrukturinvesteringar

I detta avsnitt presenteras en historisk utveckling för bygginvesteringar inom infrastruktur och bostadsbyggande tillsammans med en prognos för perioden 2020-2022. Volymerna redovisas som påbörjade objekt, vilket ger den första signalen att själva byggprojektet har startat. Redovisning i fasta priser av både historiska värden och prognoser ger volymförändringar. Prognosen 2020-2022 visar procentuell förändring jämfört med föregående år. På riksnivå uppgick de samlade infrastrukturinvesteringarna till 32.5 miljarder kronor under 2019, vilket var en minskning med drygt 5 procent jämfört med 2018. Utfallet blev därmed mer positivt än vad prognosen indikerade. Det var nedgångarna inom sektorerna väg och järnväg som bidrog till den negativa utvecklingen. Inom hamn-flygplats steg investeringarna däremot kraftigt, som en rekyl på den stora nedgång som skedde 2018. I år förväntas en uppgång med totalt sett 7 procent, följt av en oförändrad nivå 2021 och en nedgång 2022. Vi väntar oss således ingen effekt av Coronapandemin i år, men att en gradvis återhållsamhet gör sig gällande längre fram under prognosperioden. Väginvesteringarna kommer troligen att falla tillbaka under perioden, i takt med att övrigt husbyggande utvecklas svagt och särskilt gäller det bostadsbyggandet, som har samband med de kommunala väginvesteringarna. Enligt regeringens investeringsplan ökar dock de statliga väginvesteringarna. Järnvägsinvesteringarna stimuleras av tunnelbaneutbyggnaden i Stockholm, Västlänken i Göteborg, tunneln genom Varberg samt spårutbyggnad mellan Helsingborg-Ängelholm samt mellan Malmö och Lund

Under 2019 påbörjades det närmare 49 000 lägenheter, vilket är knappt 4 000 färre än under 2018. Den kraftigt försämrade konjunkturen, stigande arbetslöshet och en allt mer pessimistisk syn på framtiden bland hushållen, väntas medverka till en nedgång inom samtliga regioner under 2020-2021.

2.1.1 Riket

Infrastrukturinvesteringar 2017-2019, prognos 2020-2022

Mkr, 2019 års priser

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Väg	23 551	22 360	20 302	+15%	0%	-10%
Hamn-flygplats	1 708	43	1 295	+35%	+65%	-40%
Järnväg	16 988	11 821	10 877	+10%	+15%	+15%
Totalt	42 247	34 224	32 474	+15%	+8%	-5%

Källa: Byggefakta, NAVET Analytics

Bostadsbyggande 2017-2019, prognos 2020-2022

Påbörjade lägenheter

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Småhus	12 993	11 169	9 857	-20%	-10%	+10%
Flerbostadshus	49 886	41 485	38 982	-15%	-5%	+5%
Totalt	62 879	52 654	48 840	-8%	-1%	+2%

Källa: SCB

2.1.2 Region 1 (nord)

Infrastrukturinvesteringar 2017-2019, prognos 2020-2022

Mkr, 2019 års priser

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Väg	3 843	3 206	4 255	+10%	0%	-15%
Hamn-flygplats	117	33	248	-50%	+500%	-50%
Järnväg	2 807	1 165	529	+50%	+400%	0%
Totalt	6 767	4 391	5 031	+10%	+70%	-10%

Källa: Byggefakta, NAVET Analytics

Bostadsbyggande 2017-2019, prognos 2020-2022

Påbörjade lägenheter

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Småhus	836	619	567	-30%	-10%	+10%
Flerbostadshus	2 974	2 730	1 949	-10%	-5%	+5%
Totalt	3 810	3 349	2 515	-15%	-8%	+4%

Källa: SCB

2.1.3 Region 2 (mitt/öst)

Infrastrukturinvesteringar 2017-2019, prognos 2020-2022

Mkr, 2019 års priser

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Väg	11 277	8 965	8 403	+5%	0%	-5%
Hamn-flygplats	217	4	401	-40%	+700%	-40%
Järnväg	5 297	1 287	1 883	+100%	-25%	+25%
Totalt	16 791	10 256	10 687	+20%	+7%	-5%

Källa: Byggefakta, NAVET Analytics

Bostadsbyggande 2017-2019, prognos 2020-2022

Påbörjade lägenheter

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Småhus	4 680	3 531	3 525	-20%	-10%	+10%
Flerbostadshus	24 413	17 008	16 755	-10%	-10%	+5%
Totalt	29 093	20 539	20 280	-12%	-8%	+6%

Källa: SCB

2.1.4 Region 3 (väst)

Infrastrukturinvesteringar 2017-2019, prognos 2020-2022

Mkr, 2019 års priser

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Väg	4 377	5 037	5 082	+30%	-15%	-10%
Hamn-flygplats	1 061	2	423	+100%	-75%	-20%
Järnväg	981	7 241	7 765	-60%	+25%	+20%
Totalt	6 419	12 280	13 270	-20%	-8%	+2%

Källa: Byggefakta, NAVET Analytics

Bostadsbyggande 2017-2019, prognos 2020-2022

Påbörjade lägenheter

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Småhus	3 563	3 108	2 700	-20%	-10%	+10%
Flerbostadshus	9 745	9 663	9 324	-15%	0%	+5%
Totalt	13 308	12 771	12 023	-17%	-4%	+8%

Källa: SCB

2.1.5 Region 4 (södra)

Infrastrukturinvesteringar 2017-2019, prognos 2020-2022

Mkr, 2019 års priser

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Väg	4 054	5 151	2 563	+30%	+20%	-15%
Hamn-flygplats	312	5	224	+150%	-90%	-30%
Järnväg	7 903	2 128	700	+500%	-30%	+25%
Totalt	12 269	7 284	3 487	+130%	-15%	+2%

Källa: Byggefakta, NAVET Analytics

Bostadsbyggande 2017-2019, prognos 2020-2022

Påbörjade lägenheter

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Småhus	3 914	3 911	3 066	-20%	-10%	+10%
Flerbostadshus	12 754	12 084	10 955	-25%	0%	+5%
Totalt	16 668	15 995	14 021	-22%	-4%	+6%

Källa: SCB

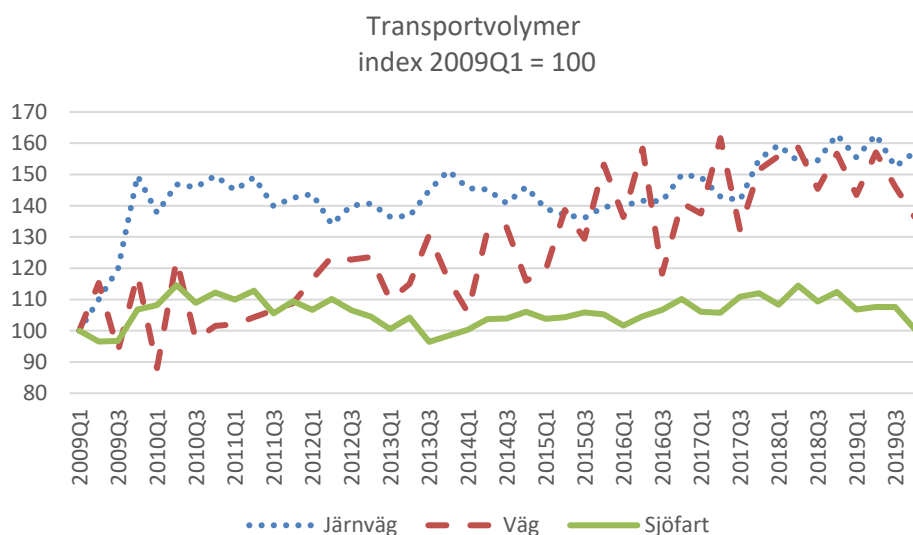
2.2 Nystartade projekt

Nystartade projekt 201907-201912

Projekt	Kategori	Län	Kommun	Byggstart	Värde Mkr
Nybyggnad av järnvägsspår och tunnel, Eriksberg-Pölsebo	Järnvägsspår, räls	Västra Götaland	Göteborg	2019-09	1 300
Nybyggnad av bro över Skurusundet	Bro	Stockholm	Nacka	2019-09	800
Nybyggnad av bytespunkt/resecentrum i Arninge	Väg/gata	Stockholm	Täby	2019-08	355
Nybyggnad av bro i Trollhättan	Bro	Västra Götaland	Trollhättan	2019-09	300
Nyb av väg Baggbölev-Klockarbacken-Tvärv E08 Umeåprojektet	Väg/gata	Västerbotten	Umeå	2019-08	268
Ny bro över Kalix älv vid Kalix	Bro	Norrbottnen	Kalix	2019-07	230

Källa: Byggfakta

2.3 Transportvolym

Källa: Trafikanalys

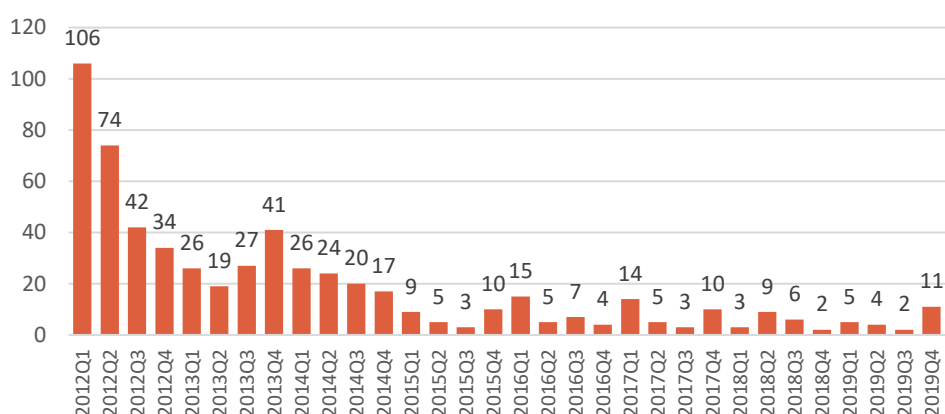
2.4 Bygglov vindkraftverk

Beviljade bygglov för vindkraftverk

	2016				2017				2018				2019			
Vindkraftverk	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Antal bygglov	15	5	7	4	14	5	3	10	3	9	6	2	5	4	2	11

Källa: Byggfakta

Vindkraftverk
Antal beviljade bygglov 2012Q1-2019Q4

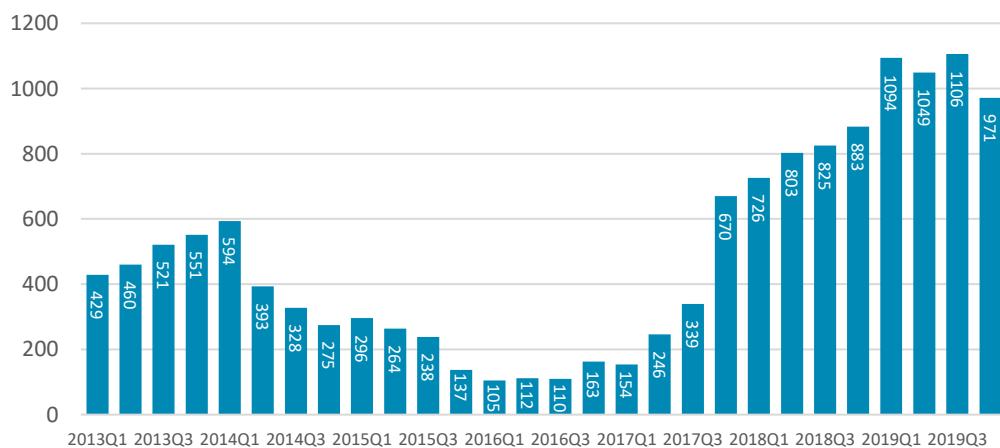

2.5 Vindkraftverk under byggnation

	2017				2018				2019			
Vindkraftverk	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Antal vindkraftverk	154	246	339	670	726	803	825	883	1 094	1 049	1 106	971

Källa: Svensk Vindenergi

Vindkraftverk under byggnation, antal

2.6 Positiva och negativa drivkrafter/trender

Positiva faktorer

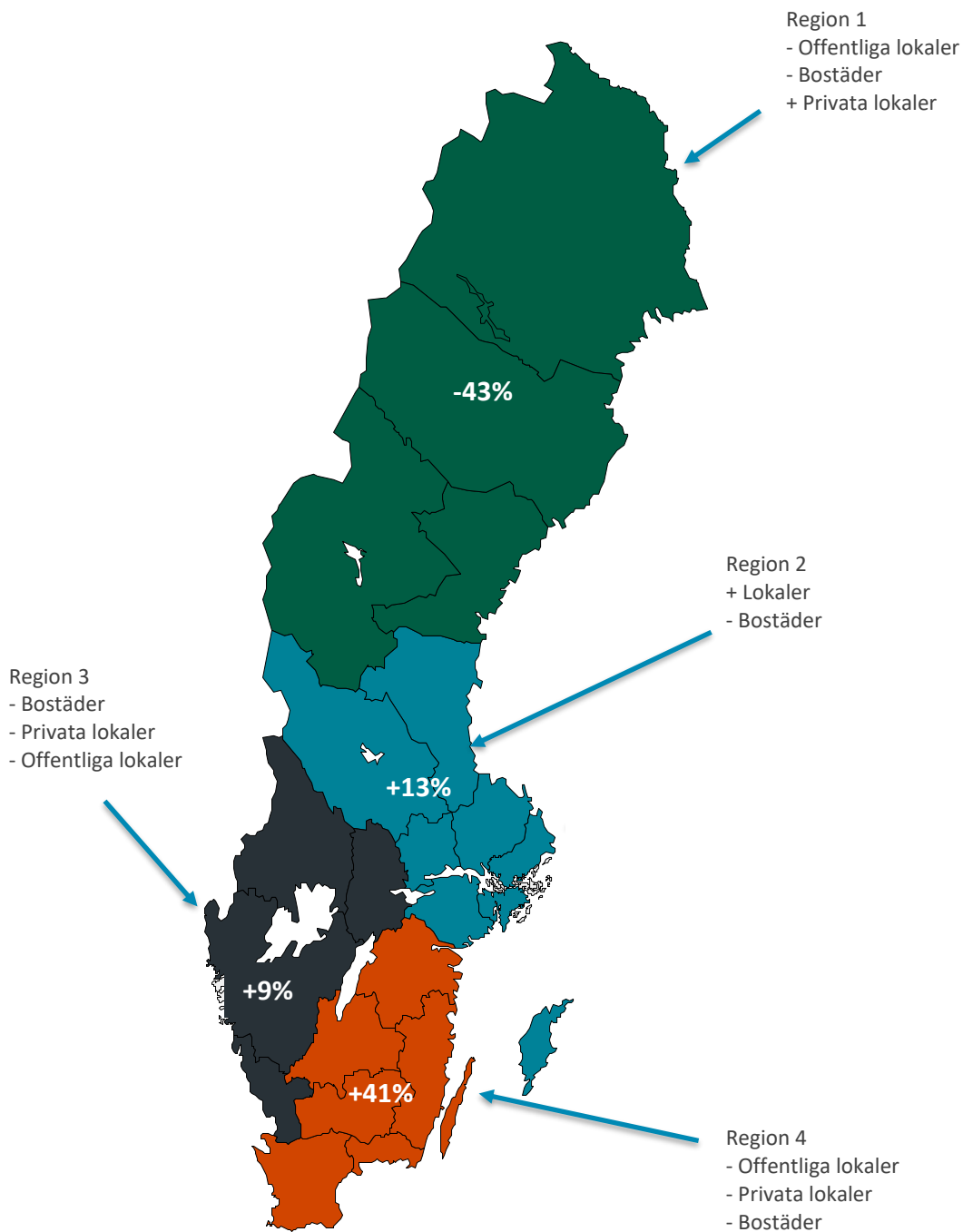
- Kostnadstrycket väntas förbli lågt under överskådlig tid, vilket betyder att reporäntan kan komma att ligga kvar kring noll under flera år och att uppgången sedan blir försiktig.
- Investeringsbidraget för hyresrätter har återinförts under 2020. 75 procent av stödet ska riktas mot de tre storstadslänen, vilket kan väntas öka storstadskoncentrationen av nybyggda flerbostadshus.
- Enligt Boverkets bostadsmarknadsenkät rapporterar 212 av 290 kommuner om bostadsbrist. Detta är dock något färre än jämfört med ett år tidigare.
- Regeringens senaste investeringsplan tyder på kraftigt ökade anslag för de statliga vägarna 2020 och 2021.
- En växande e-handel har bidragit till de ökade transporter. Coronapandemin kan medverka till en ökad distanshandel. En sådan utveckling inverkar positivt på behovet av infrastrukturinvesteringar.
- Riksdagens mål att minska miljöpåverkan från transportsektorn kommer att kräva nyinvesteringar i infrastrukturen för kollektivtrafik.
- Planerna för investeringar inom hamn och flygplats är mycket omfattande i år och nästa år. Det finns en osäkerhet i prognosen med hänsyn till den rådande osäkerheten kring internationella transporter.

Negativa faktorer

- Hushållens förväntningar på ekonomin ligger på en rekordlåg nivå. En orolig börs, ökad arbetslöshet och en tendens till sjunkande värden på bostäder, inverkar negativt på hushållens vilja att investera i nya bostäder.
- Antalet beviljade bygglov indikerar ett fortsatt minskat bostadsbyggande under det kommande året.
- Det finns en risk för att arbetslösheten permanentas på en ny högre nivå under flera år, vilket påverkar efterfrågan på nya bostäder.
- De kommunala väginvesteringarna påverkas negativt av ett minskat bostadsbyggande. Prognoserna tyder på en lägre igångsättningstakt under både 2020 och 2021.
- Coronapandemin kommer att påverka många kommuners ekonomi negativt genom minskade intäkter och ökade kostnader. Detta väntas inverka negativt på investeringarna på något års sikt.
- I nuvarande läge, med begränsningar av internationella resor och transporter, kommer troligen planerade projekt inom hamnar och flygplats att skjutas på framtiden tills läget klarnat.
- En effekt av det ökade distansarbetet i samband med Coronapandemin är att digitaliseringen tar ytterligare fart. Detta skulle kunna medföra ett minskat affärsresande, något som kan dämpa investeringsbehovet i flygplatser.

3. Tema VA

VA-investeringar 2019 (Procentuell förändring jämfört med 2018)

3.1 Nyinvesteringar VA

Påbörjad ny-, till- och ombyggnad av VA, 2017-2019, prognos 2020-2022
Mkr 2019 års priser

Region	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Region 1 (nord)	85	294	169	-30%	-20%	+25%
Region 2 (mitt/öst)	853	1 037	1 170	+25%	-20%	-10%
Region 3 (väst)	582	694	758	+20%	-15%	-10%
Region 4 (södra)	946	556	785	+5%	-15%	+50%
Riket	2 465	2 581	2 882	+15%	-17%	+7%

Källa: Byggfakta, NAVET Analytics

I VA-investeringar ingår ny-, till-, och ombyggnad av avlopps- och vattenledningar

3.2 Nystartade projekt

Nystartade projekt 201907-201912

Projekt	Kategori	Län	Kommun	Byggstart	Värde Mkr
Nybyggnad av överföringsledning i Ljungby	Vattenledningar	Kronobergs	Ljungby	2019-07	160
Anläggande av råvattenledning i Varberg	Vattenledningar	Halland	Varberg	2019-09	100
Ledningsrenovering samt ombyggnad av väg vid Campus Luleå	Vattenledningar	Norrbottnen	Luleå	2019-08	90
Ombyggnad av va-ledning i Växjö	Vattenledningar	Kronoberg	Växjö	2019-09	35
Utbyggnad av allmänt VA till Alsters Busterud i Karlstad	Vattenledningar	Värmland	Karlstad	2019-12	28
VA-arbeten i Landskrona	Vattenledningar	Skåne	Landskrona	2019-12	28

Källa: Byggfakta

3.3 Positiva och negativa drivkrafter/trender

Positiva faktorer

- Även i de kommuner, utanför storstadsregionerna, där bostadsbyggandet har varit lågt, finns det behov av underhåll och reinvesteringar av äldre ledningsnät.
- Ökade miljökrav kommer att innebära behov av uppgradering av reningstekniker för avloppsvatten.
- Belastningen på befintliga anläggningar ökar i takt med en kraftig befolkningsökning och urbanisering. Det skapar behov av kapacitetsutbyggnad på orter där befolkningen har vuxit kraftigt de senaste åren.
- Fortsatt lågt ränteläge är gynnsamt för de kommunala VA- investeringarna. Det är rimligt att vänta sig att en nollräntenivå kan bestå under ytterligare 1-2 år.
- Kommande stora infrastrukturinvesteringar inom vägar och järnvägar kan leda till investeringsbehov inom VA.
- Dricksvattenförsörjningen är hotad i vissa regioner som tex Öland och Gotland. Här kan det krävas ny reningsteknik för att i framtiden i större utsträckning kunna använda sig av gråvatten eller saltvatten.
- Det finns en trend mot att arbeta mer med cirkulär behandling av vatten istället för linjär. Detta innebär nya typer av investeringar inom återvinning.

Negativa faktorer

- Det osäkra läget med hänsyn till konjunkturutvecklingen i Coronapandemins spår, leder troligen till en ökad försiktighet och längre beslutsprocesser i offentlig sektor. Med minskade inkomster på något års sikt kan kommunernas investeringsutrymme bli begränsat och många VA-investeringar kan komma att skjutas på framtiden, när kommunerna tvingas prioritera.
- Svensk tillverkningsindustri är till stor del beroende av hur den internationella efterfrågan kommer att utveckla sig. Med en kraftigt försvagad internationell konjunktur minskar både produktions- och investeringsplaner.
- Den senaste konfidensmätningen från Konjunkturinstitutet visar ett mycket svagt läge inom industrin.
- Kommunernas ekonomi kommer att försämrans under kommande år med hänsyn till den kraftigt stigande arbetslösheten.
- Svårigheter att finna personal med rätt utbildning och kompetens i både beställar- och utförarledet. Detta kan medverka till att projekt inte genomförs i den takt som annars skulle behövas.
- Det finns regionala skillnader både vad gäller ekonomisk tillväxt och befolkningsutveckling, vilka kan öka de geografiska obalanserna när det gäller husbyggnad och investeringar. För många kommuner i svagare regioner blir det svårt att finansiera nödvändigt underhåll och investeringar.

4. Tema gruvindustrin - Norrland

4.1 Ny- och ombyggnad inom malm- och gruvindustrin

Påbörjad ny-, till- och ombyggnad, 2017-2019, prognos 2020-2022

Mkr 2019 års priser

Sektor	2017	2018	2019	P2020	P2021	P2022
Malm- och gruvindustri*	75	2	2	3 500%**	0%	0%

* Endast ett litet antal små ny- och ombyggnadsprojekt uppges ha påbörjats under 2017-2019.

**Enligt Byggfakta finns ett nybyggnadsprojekt 2020, dock är uppgifterna knapphändiga om storlek och kostnad. Det finns inga rapporterade planer för 2021-2022

4.2 Nystartade projekt

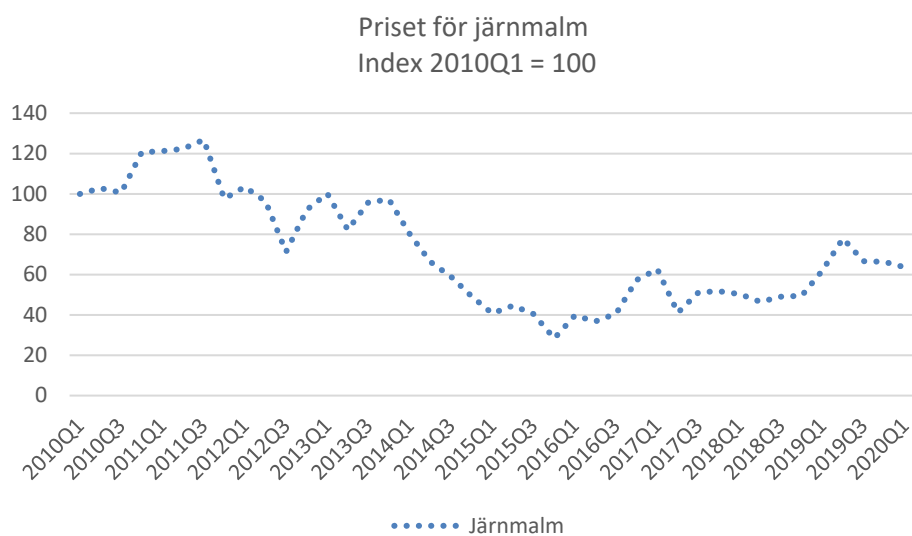
Nystartade och kommande projekt 2014-2020

Projekt	Beskrivning	Län	Kommun	Byggstart	Värde Mkr
Kaunisvaaroprojektet	Nytt gruvområde	Norrbotten	Pajala	2020-07	2 500
Mertainen	Nytt gruvområde	Norrbotten	Kiruna	2014-09	1 500
Sovringsverk, Mertainen	Nytt sovringsverk	Norrbotten	Kiruna	2015-02	1 250
Sovringsverk, Leveäniemi	Nytt sovringsverk	Norrbotten	Kiruna	2015-05	1 250
Leveäniemi	Nybyggnad av gruva	Norrbotten	Kiruna	2015-06	300

Källa: Byggfakta

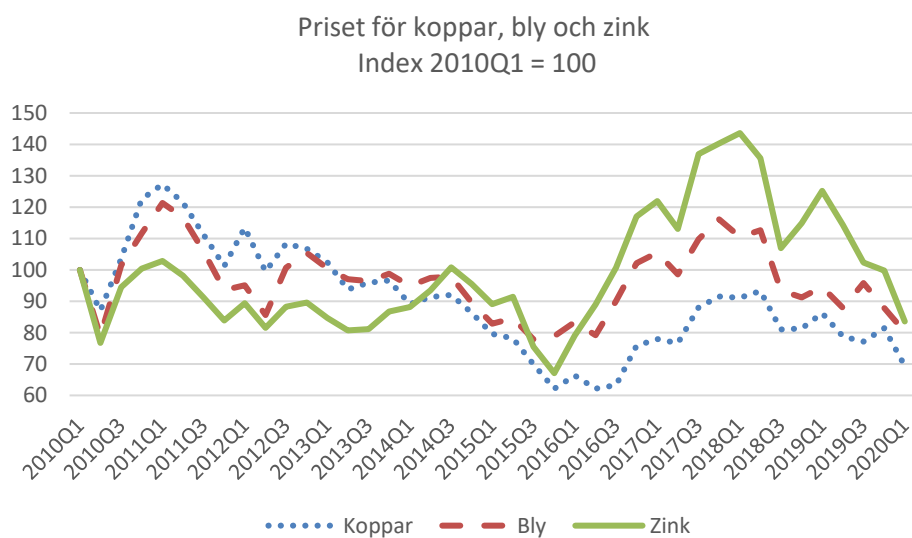
4.3 Råvaror

4.3.1 Järnmalm

Källa: www.indexmundi.com

4.3.2 Koppar, bly och zink

Källa: www.indexmundi.com

4.4 Positiva och negativa drivkrafter/trender

Positiva faktorer

- Kapacitetsutnyttjandet inom stål- och metallverk har stigit under det senaste kvartalet och under de första tre månaderna i år låg medelvärdet på drygt 94 procent. Denna statistik är dock bara marginellt påverkad av Corona.
- Svemins medlemsenkät visar att produktionstakten i gruv- och mineralföretagen hittills inte har påverkats i så stor omfattning trots Coronapandemin.
- Kapacitetsutnyttjandet i gruv- och mineralutvinningsindustrin har stigit kraftigt under det senaste året och under första kvartalet närmade sig värdet 98 procent.
- 2020 planeras start av ett stort gruvprojekt i Pajala. Investeringsvolymen beräknas uppgå till 2,5 miljarder.

Negativa faktorer

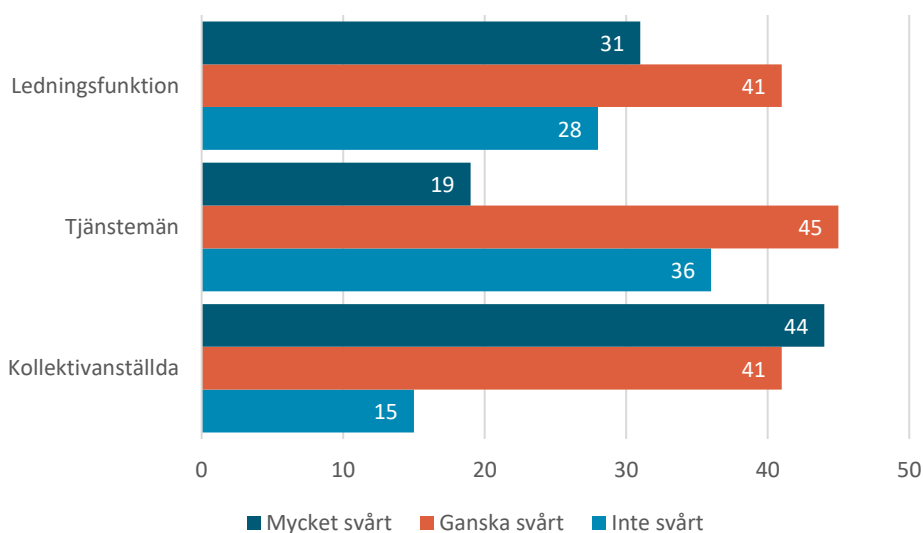
- Produktionen inom stål- och metallverk minskade med knappt 5 procent under första kvartalet i år jämfört med samma period 2019. Om endast april månad jämförs var nedgången 12 procent.
- Fallande priser inom järn, bly, zink och koppar.
- Svag internationell efterfrågan i spåren av Coronapandemin påverkar stora delar av den exportberoende svenska industrin.
- Produktionen inom metallvaruindustrin minskade med knappt 9 procent under första kvartalet i år jämfört med samma period 2019. Om endast april månad jämförs var nedgången i storleksordningen 20 procent.
- Efter en stigande trend i orderingången inom gruv- och mineralutvinningsindustrin under våren, sjönk nivån tillbaka under april månad. Nedgången var kraftigast för exportsektorn.
- Investeringsenkäten från SCB indikerar minskade investeringar i år jämfört med 2019 vad gäller byggnader och anläggningar, inom såväl gruv- och mineralutvinningsindustrin som inom stål- och metallverk.

5. Tema rekrytering

5.1 Rekryteringsläget

I intervjuerna har företagen tillfrågats om de är fler eller färre anställda per den förste maj i år jämfört med vid samma tidpunkt 2019. Intervjuerna visar att antalet anställda i maj i år var oförändrat i 54 procent av företagen. 28 procent hade något fler anställda medan 15 procent hade något färre anställda. 4 procent av de tillfrågade hade betydligt färre anställda jämfört med vid samma tidpunkt i fjol.

Företagen har tillfrågats om hur behovet ser ut när det gäller inhyrd arbetskraft per den förste maj i år, jämfört med samma tidpunkt 2019. Behovet av inhyrd personal i maj var oförändrat i 56 procent av företagen. 20 procent av de tillfrågade hade något större behov medan 22 procent av företagen hade något mindre behov, jämfört med maj förra året.

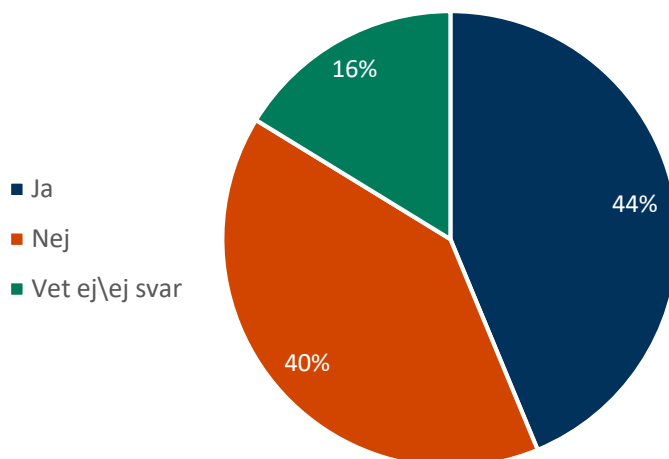
Bas: 80, svarsfrekvens: kollektivanställda 89%, Tjänstemän 84 %, Ledningsfunktion 80%

Den senaste rekryteringsmätningen visar att det svagare läget i konjunkturen främst har inverkat på svårigheten att rekrytera tjänstemän och ledningspersonal.

85 procent anser att det är svårt eller mycket svårt att rekrytera kollektivanställda, vilket i stort sett är oförändrat jämfört med luciarapporten 2019 (86 procent). 64 procent anser det vara svårt att rekrytera tjänstemän, vilket är avsevärt färre än i förra rapporten (83 procent). Svårigheten att anställa personer i ledningsfunktion har minskat jämfört med förra mättillfället, från 79 till 72 procent.

5.2 Lärlingar/praktikanter

5.2.1 Tar du emot lärlingar/praktikanter i APL?

Bas: 80

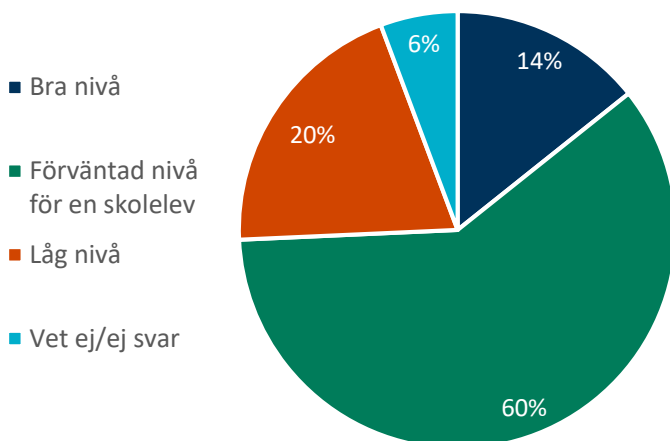
De som tog emot lärlingar gav följande kommentarer till orsaker:

- För att branschen ska utvecklas
- För att man vill hjälpa till/ge dem en chans/hjälpa dem att komma ut i arbetslivet
- För framtida rekrytering/för att se om man hittar bra kompetens

De som inte tog emot lärlingar gav följande kommentarer till orsaker:

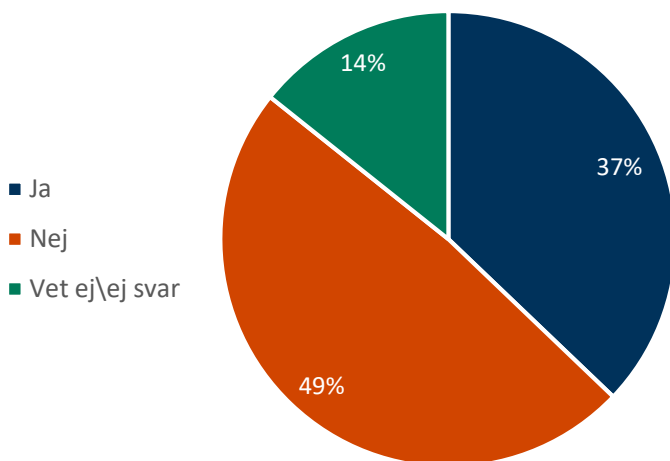
- Det fungerar dåligt/de sköter sig inte/har inte tillräcklig kompetens
- Har inte tid att ta hand om det
- Inget behov
- Jag gör allt arbete själv

5.2.2 Vilken nivå håller lärlingar/praktikanter i APL enligt din uppfattning?

Bas:80

5.2.2 När ni tar emot lärlingar/praktikant i APL. Har du ett återkommande samarbete med en gymnasieskola?

De som svarade ja på frågan gav följande kommentarer till vilken skola det gäller:

- Olika skolor
- Ingelsta gymnasium
- Withalaskolan, Njudungsgymnasiet
- TCC
- Jensen gymnasium
- Rodengymnasiet
- Yrkesplugget
- Växjö fria gymnasium